

28.9.2012

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 0042/2012, του Jacek Kuzma, πολωνικής ιθαγένειας, σχετικά με την εικαζόμενη αμελή συμπεριφορά της πολωνικής δικαιοσύνης ως προς την εξέταση της υπόθεσής του και τη σχετική με αυτή παράβαση των απαιτήσεων του κοινοτικού δικαίου

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων, που θεωρεί ότι έχει πέσει θύμα αμελούς συμπεριφοράς της πολωνικής δικαιοσύνης σε σχέση με την εξέταση της υπόθεσής του για την εφαρμογή της οδηγίας σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, και για την καταβολή οφειλόμενων μισθών, παραπέμπει στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-173/03 (Εξωσυμβατική ευθύνη των κρατών μελών — Ζημίες προκληθείσες σε ιδιώτες από παράβαση του κοινοτικού δικαίου εκ μέρους εθνικού δικαστηρίου του οποίου οι αποφάσεις δεν υπόκεινται σε ένδικο μέσο — Περιορισμός από τον εθνικό νομοθέτη της ευθύνης του κράτους μόνο σε περιπτώσεις δόλου ή βαριάς αμέλειας του δικαστή — Αποκλεισμός κάθε ευθύνης για την ερμηνεία των κανόνων δικαίου και την αξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών και των αποδεικτικών στοιχείων στο πλαίσιο της ασκήσεως της δικαιοδοτικής δραστηριότητας). Ο αναφέρων έχει ήδη υποβάλει ματαίως την υπόθεσή του στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αλλά καθώς θεωρεί ότι η απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην ανωτέρω υπόθεση μπορεί να εφαρμοστεί και στη δική του περίπτωση, ζητεί την παρέμβαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 27 Απριλίου 2012. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 28 Σεπτεμβρίου 2012.

Ο αναφέρων διορίστηκε διαχειριστής (*zarzadca komisaryczny*) δημόσιου φορέα που είχε κινήσει διαδικασία αφερεγγυότητας και κήρυξε εντέλει πτώχευση. Κατά τη διάρκεια της πτωχευτικής διαδικασίας, ο μισθός του αναφέροντος ταξινομήθηκε ως κατά προτεραιότητα οφειλή 6ης τάξης και, εντέλει, δεν καταβλήθηκε από την πτωχευτική περιουσία. Ο αναφέρων κατήγγειλε την εν λόγω απόφαση στα πολωνικά δικαστήρια ανεπιτυχώς.

Ο αναφέρων θεωρεί ότι υπήρξε θύμα αμελούς συμπεριφοράς από πλευράς της πολωνικής δικαιοσύνης σε σχέση με τον χειρισμό της υπόθεσής του. Κατήγγειλε ότι με την απόφαση των πολωνικών δικαστηρίων, έχασε την αμοιβή του. Θεωρεί ότι, εγκρίνοντας την ταξινόμηση της αμοιβής του ως κατά προτεραιότητα οφειλής 6ης τάξης, τα πολωνικά δικαστήρια παραβίασαν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΣΑΔ), ιδίως το δικαίωμα ιδιοκτησίας, καθώς και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής.

Υπέβαλε καταγγελία στο Δικαστήριο στο Στρασβούργο, αλλά η καταγγελία του απορρίφθηκε από το ΕΔΑΔ.

Στην αναφορά του προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ισχυρίζεται ότι τα πολωνικά δικαστήρια, συμπεριλαμβανομένου του δικαστηρίου τελευταίου βαθμού, αγνόησαν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο, ιδίως την ΕΣΑΔ, με αποτέλεσμα να εκδώσουν απόφαση που τον ζημίωσε οικονομικά. Βασιζόμενος σε αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υποθέσεις C-173/03 *Traghetti del Mediterraneo* και C-224/01 *Köbler*), υποστηρίζει ότι η Πολωνία θα έπρεπε να είναι υποχρεωμένη να τον αποζημιώσει για τη ζημία που υπέστη λόγω τελεσίδικης απόφασης πολωνικού δικαστηρίου, η οποία παραβιάζει τα θεμελιώδη δικαιώματά του που αναγνωρίζονται από την ΕΣΑΔ και το νομικό σύστημα της ΕΕ.

Στις αποφάσεις στις οποίες παραπέμπει ο αναφέρων, το Δικαστήριο της ΕΕ αναγνώρισε την ευθύνη ενός κράτους μέλους για απόφαση εθνικού δικαστηρίου τελευταίου βαθμού, σε περιπτώσεις που η απόφαση παραβιάζει κανόνα που απορρέει από το δίκαιο της ΕΕ και στοχεύει στην ανάθεση δικαιωμάτων σε μεμονωμένα άτομα, όταν η παραβίαση είναι αρκούντως σοβαρή και υπάρχει άμεση αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της εν λόγω παραβίασης και της απώλειας ή της ζημίας που υπέστησαν τα θιγόμενα μέρη.

Η εν λόγω αρχή δεν μπορεί να εφαρμοσθεί στην περίπτωση που θίγει ο αναφέρων, καθώς δεν υπάρχει συνάφεια μεταξύ της απόφασης του δικαστηρίου και του δικαίου της ΕΕ.

Βάσει των Συνθηκών στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση¹, η Ένωση δεν διαθέτει γενικές εξουσίες στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), τα θεμελιώδη δικαιώματα αποτελούν, πράγματι, μέρος των γενικών αρχών του δικαίου της ΕΕ. Τα θεμελιώδη δικαιώματα που αναγνωρίζονται από την ΕΕ διατυπώνονται στον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Ο Χάρτης είναι νομικά δεσμευτικός, όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 51 αυτού, για τα όργανα της ΕΕ και τα κράτη μέλη αυτής, όταν εφαρμόζουν το δίκαιο της ΕΕ. Το άρθρο 6 της ΣΕΕ ορίζει σαφώς ότι οι διατάξεις του Χάρτη δεν συνεπάγονται καμία επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης, όπως αυτές αναγνωρίζονται από τις Συνθήκες. Ως εκ τούτου, βάσει του δικαίου της ΕΕ, ένα κράτος μέλος μπορεί να χαρακτηριστεί υπεύθυνο παραβίασης

¹ Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

θεμελιωδών δικαιωμάτων μόνο εάν μια τέτοιου είδους παραβίαση προέκυψε κατά την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ από το εν λόγω κράτος μέλος.

Βάσει των ανωτέρω πληροφοριών, δεν προκύπτει ότι το ζήτημα στο οποίο παραπέμπει ο αναφέρων σχετίζεται με την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1346/2000, της 29 Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, ο οποίος ορίζει κοινούς κανόνες σχετικά με τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων, την αναγνώριση των αποφάσεων και το εφαρμοστέο δίκαιο, καθώς και τον υποχρεωτικό συντονισμό των διαδικασιών που έχουν κινηθεί σε αρκετά κράτη μέλη, δεν έχει σχέση εν προκειμένω. Το κύριο βάρος της καταγγελίας αφορά την εικαζόμενη άδικη κατάταξη του αναφέροντος ως πιστωτή βης προτεραιότητας. Ο κανονισμός δεν περιέχει κανόνες σχετικά με την κατηγοριοποίηση των πιστωτών.

Τα πολωνικά δικαστήρια που έλαβαν την απόφαση στην περίπτωση του αναφέροντος και τον χαρακτήρισαν πιστωτή βης κατηγορίας, δεν εφάρμοσαν το ευρωπαϊκό αλλά το εθνικό δίκαιο. Ως εκ τούτου, μια τέτοια απόφαση των πολωνικών δικαστηρίων δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να δικαιολογήσει ευθύνη της Πολωνίας για παραβίαση του δικαίου της ΕΕ.

Στην προκειμένη υπόθεση, εναπόκειται, επομένως, στο συγκεκριμένο κράτος μέλος να διασφαλίσει την τήρηση των υποχρεώσεών του όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα – όπως προκύπτουν από διεθνείς συμφωνίες, όπως η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, και από την εθνική τους νομοθεσία.

Βάσει των στοιχείων που παρασχέθηκαν στην καταγγελία, η Επιτροπή δεν δύναται να συνεχίσει την εξέταση της εν λόγω υπόθεσης.

Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι τα θεσμικά όργανα της ΕΕ δεν δύναται σε καμία περίπτωση να εκδικάζουν αποζημίωση για χρηματική ζημία που οφείλεται σε παραβίαση του δικαίου της ΕΕ από την απόφαση δικαστηρίου κράτους μέλους. Για τη διεκδίκηση τέτοιου είδους αποζημίωσης, τα άτομα μπορούν να απευθύνονται στα εθνικά δικαστήρια.